

ՀՀ դրամ կնքված պայմանագրի 109,200,000.0 ՀՀ դրամ արժեքի փոխարեն: Ընդ որում, կնքված պայմանագրի 4.2 կետով սահմանված պայմանի համաձայն, աշխատանքի գինը կայուն է և Կատարողն իրավունք չունի պահանջել ավելացնելու, իսկ Պատվիրատուն՝ նվազեցնելու այդ գինը:

Մինչդեռ տվյալ դեպքով, ըստ մրցույթի տրամաբանության և նպատակի, անհրաժեշտ էր մրցույթով հաղթած գնային առաջարկի թիվը համամասնորեն բաժանել պայմանագրի գործելու ժամանակահատվածում նախատեսված և մրցույթի պայմաններում նշված ծառայության ծավալ կազմող տվյալների վրա՝ ծառայությունների տեսակների մեկ միավորի գինը ամրագրելու, ըստ յուրաքանչյուր դեպքով մատուցված ծառայության փաստով վճարման հերթական չափը որոշելու համար: Ըստ պայմանագրով սահմանված առանձին ծառայությունների գների համամասնության, որպեսզի ընտրված մասնակցի առաջարկած մրցութային գինը բավարարեր նախատեսված քանակով մատուցված ծառայությունների համար վճարելու, դրանք պետք է պայմանագրով սահմանվեին համապատասխանաբար՝

Նույն ծառայությունը, որի պարագայում մատուցվելիք ծառայության առումով որևէ չափանիշի տարբերություն ըստ էության չկա, պայմանագրի նույն հավելվածի այլ մասերում սահմանված է էական տարբերվող գներով՝ 50,000.0 և 60,000.0 ՀՀ դրամ

91,000.0 ՀՀ դրամ գնահատված ծառայությունը՝ 66,521.0 ՀՀ դրամ, 3,000.0 ՀՀ դրամ գնահատվածը՝ 2,193.0 ՀՀ դրամ, 50,000.0 ՀՀ դրամ գնահատվածը՝ 36,550.0 ՀՀ դրամ, 10,000.0 ՀՀ դրամ գնահատվածը՝ 7,310.0 ՀՀ դրամ: Ընդ որում, նույն ծառայությունը, որի պարագայում մատուցվելիք ծառայության առումով որևէ չափանիշի տարբերություն ըստ էության չկա, պայմանագրի նույն հավելվածի այլ մասերում սահմանված է էական տարբերվող գներով՝ 50,000.0 և 60,000.0 ՀՀ դրամ:

- Թե ով է հանդիսանում «Արմ-Դավ» ՍՊԸ-ի ներկայացուցիչը Երևանից դուրս գտնվող վայրերում, օրինակ Մեղրիի մաքսային կետում, և ինչ աշխատանքային հարաբերություններ են սահմանված ներկայացուցչի և ընկերության միջև (առկա է աշխատանքային կամ այլ պայմանագիր), առկա է ընդհանրապես այդպիսի աշխատակից, կատարվել է արդյոք վերջինիս կողմից Մեղրիի մաքսակետում ներկայացուցչական անհրաժեշտ գործողություններ, որոնց համար կատարվել են վճարումներ՝ սույն հաշվեքննության շրջանակից դուրս է:
- Մրցույթով, ինչպես նաև կնքված պայմանագրով մատուցվելիք ծառայությունների նկարագիրը շարադրված է այնպես, որ առանձին բեռների մաքսային հսկողության ընթացակարգից ելնելով (կարմիր, դեղին, կանաչ ընթացակարգեր), անկախ դրա բաղադրիչների կատարման

անհրաժեշտությունից կամ կատարված չլինելու փաստից (զննում, բացթողում) գանձվում է նույն գումարն, ինչ որ ծառայության բաղկացուցիչն իրականում ամբողջապես կատարված լինելը: Մինչդեռ, ԲԷՑ-ի և «Արմ-Դավ» ՍՊԸ-ի կողմից կազմվել են մատուցված ծառայությունների հանձնման-ընդունման արձանագրություններ և պայմանագրի արդյունքը Պատվիրատուին հանձնելու փաստը ֆիքսելու վերաբերյալ ակտեր, որոնցով արձանագրվել են, որ ծառայությունները իրենց ամբողջ բաղկացուցիչներով հանդերձ կատարվել են:

Ելնելով վերոգրյալից պետք է կիրառվի կողմերի միջև կնքված պայմանագրի 7.1 կետի դրույթը, որի հիման վրա միակողմանի լուծվի պայմանագիրը:

Սպուզմամբ արձանագրված այլ փաստեր

- Կնքված պայմանագրի շրջանակներում, ԲԷՑ-ի կողմից ներմուծված և որպես մաքսային ներկայացուցիչ, «Արմ-Դավ» ՍՊԸ-ի կողմից հայտարարագրված ապրանքների մաքսային վճարների ուշ վճարման դեպքերով հաշվարկվել և վճարվել է մաքսային վճարների տույժեր: Մինչդեռ, համաձայն ԵՏՄ մաքսային օրենսգրքի 405 հոդվածի 4-րդ մասի, Մաքսային ներկայացուցչի կողմից մաքսային գործառնությունները հայտարարատուի անունից իրականացնելու դեպքում մաքսային ներկայացուցիչն այդ հայտարարատուի հետ մաքսատուրքերը և հարկերը վճարելու համապարտ պարտավորություն է կրում՝ կատարման ենթակա պարտավորության լրիվ չափով: Իսկ «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 27 հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ մաքսային ներկայացուցիչը կրում է համապատասխան մաքսային ընթացակարգով հայտարարագրման ժամանակ նախատեսված մաքսատուրքը, հարկերը և այլ վճարները վճարելու պարտավորությունը, եթե մաքսային ներկայացուցչի և հայտարարատուի կամ նրա լիազորած անձի միջև կնքված պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Սույն դեպքով մաքսային ներկայացուցչի և հայտարարատուի կամ նրա լիազորած անձի միջև կնքված պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:
- ԲԷՑ-ի կողմից 2017-2019թթ. ընթացքում ընկերության կողմից ներմուծվող, արտահանվող ապրանքների մաքսային հայտարարագրումների, դրանց հետ կապված մաքսային այլ անհրաժեշտ ներկայացուցչական գործառնություններ իրականացնելու համար մաքսային բրոքերի ծառայությունների մատուցման գնումներ իրականացնելու գործառնության արդյունավետության գնահատումը հաշվեքննության շրջանակից դուրս է:

Իրան-Հայաստան գազատարի առաջին (գազատարի Մեդրի-Քաջարան 40 կիլոմետրանոց) հատվածի վարձակալության պայմանագրի վերաբերյալ

20.07.2007 թվականին ԲԷՑ-ի և «Հայռուսգազարդ» ՓԲԸ-ի («Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ) միջև կնքվել է Իրան-Հայաստան գազատարի առաջին հատվածի (գազատարի Մեդրի-Քաջարան 40 կիլոմետրանոց հատվածի) առուվաճառքի նախնական պայմանագիր: Սույն պայմանագրի 3.2 կետով սահմանված է գործարքի կնքման սահմանային ժամկետ՝ մինչև 31.12.2007 թվականը: Պայմանագրով, որպես պարտավորությունների ապահովում, սահմանված է նախավճար:

Պայմանագրով սահմանված չի եղել հաշվարկ, որով պետք է վճարվի գազատարի ձեռք բերման համար: Այնուհետև կողմերի միջև պարբերաբար կնքվել են պայմանագրին կից լրացուցիչ թվով 12 համաձայնագրեր, որոնցով երկարաձգվել է գազատարի վաճառքի պայմանագրի կնքման սահմանային ժամկետը: Վերջին կնքված լրացուցիչ համաձայնագիրը կողմերի միջև ստորագրվել է 30.08.2018թ., որով գործարքի կնքման սահմանային ժամկետը երկարաձգվել է մինչև 31.03.2019թ.: Ընդ որում առուվաճառքի նախնական պայմանագրով գործարքի կնքման սահմանային ժամկետ սահմանված է 31.12.2007թ.:

ԲԷՑ-ի և «Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ-ի («Հայռուսգազարդ» ՓԲԸ) միջև կնքված՝ Իրան-Հայաստան գազատարի Մեդրի-Քաջարան 40 կիլոմետրանոց հատվածի վարձակալության պայմանագրի, գազատարի ամորտիզացիոն մասհանումների հաշվարկների և այլ տեղեկությունների ուսումնասիրությունից պարզվել է հետևյալը՝

Իրան-Հայաստան գազատարի Մեդրի-Քաջարան 40 կիլոմետրանոց հատվածի վարձակալության պայմանագիրը ԲԷՑ-ի և «Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ-ի («Հայռուսգազարդ» ՓԲԸ) միջև կնքվել է 12.05.2019թ.: Ի սկզբանե պայմանագիրը կողմերի միջև կնքվել է որպես փոխառության պայմանագիր, որտեղ ԲԷՑ-ը հանդիսանում է Փոխատու, «Հայռուսգազարդ» ՓԲԸ-ն՝ Փոխառու: Ընդ որում պայմանագրով նախատեսվում էր «Հայռուսգազարդ» ՓԲԸ-ի իրավունքը՝ գազատարն անհատույց օգտագործման հանձնել «Տրանսգազ» ՍՊԸ-ին: 23.02.2010թ. կողմերը կնքել են լրացուցիչ համաձայնագիր, որով կողմերի կարգավիճակը փոխվում է՝ սահմանելով ԲԷՑ-ն՝ որպես Վարձատու, «Հայռուսգազարդ» ՓԲԸ-ն՝ Վարձակալ: Վարձակալության արժեքը պայմանագրով սահմանված է ամսական 4,140,000.0 դրամի չափով, այդ թվում՝ ԱԱՀ (3,450,000.0 դր.+ 690,000.0 դր.):

Համաձայն 23.02.2010թ. վերոհիշյալ համաձայնագրի, գազատարը կարող է ենթավարձակալությամբ հանձնվել «Տրանսգազ» ՍՊԸ-ին:

Իրան-Հայաստան գազատարի առաջին (գազատարի Մեդրի-Քաջարան 40 կիլոմետրանոց) հատվածի շինարարության շրջանակներում ԲԷՑ-ի կողմից «Ժամանակավոր ներմուծում» մաքսային ռեժիմով ներմուծվել են գազատարի կառուցման համար խողովակներ և սարքավորումներ, որոնց ժամանակավոր ներմուծման ժամկետները երկարաձգվել են ՀՀ կառավարության 05.10.2006թ. թիվ 1430-Ա, 30.11.2006թ. թիվ 1700-Ա, 31.05.2007թ. թիվ 676-Ա որոշումներով: 15.03.2019թ. դրությամբ ԲԷՑ-ի կողմից տվյալ ապրանքների վերահայտարարագրման մասին այլ տեղեկատվություն չի տրամադրվել:

Անհամապատասխանություններ

- Համաձայն ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 445 հոդվածի 6-րդ մասի՝ «Նախնական պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունները դադարում են, եթե մինչև այն ժամկետի ավարտը, որում կողմերը պետք է կնքեին հիմնական պայմանագիրը, այն չի կնքվում, կամ կողմերից մեկը մյուսին առաջարկ չի ներկայացնում այդ պայմանագիրը կնքելու մասին»:

Ժամկետը երկարաձգելու համաձայնագրերից առաջինը կնքվել է ժամկետը լրանալուց, պայմանագրով կողմերի պարտավորությունների կամ պայմանագրի գործողության դադարման պահից երկու տարի չորս ամիս հետո

- Գազատարի առուվաճառքի նախնական պայմանագրով գործարքի կնքման սահմանային ժամկետը՝ 31.12.2007թ. է, իսկ նշված ժամկետը երկարաձգելու համաձայնագրերից առաջինը կնքվել է 28.04.2010թ.՝ ժամկետը լրանալուց, պայմանագրով կողմերի պարտավորությունների կամ պայմանագրի գործողության դադարման պահից երկու տարի չորս ամիս հետո:

- Գազատարի առուվաճառքի պայմանագիրը կնքելու համար ԲԷՑ-ը բաժնետիրոջ և գազատարի առուվաճառքի ժամկետի

երկարացման համաձայնագրերը կնքելու համար ԲԷՑ-ի կառավարման խորհրդի որոշումներ առկա չեն:

- Գազատարի հաշվեկշռային արժեքը վաճառքի նախնական պայմանագիր կնքելու պահին կազմել է 15,915,856,702.0 ՀՀ դրամ, իսկ 30.09.2018թ. դրությամբ՝ 10,509,015,050.0 ՀՀ դրամ: Գազատարի վաճառքի պայմանագրի կնքման սահմանային ժամկետը երկարաձգելու վերաբերյալ կողմերի միջև պայմանագրին կից թվով 12 լրացուցիչ համաձայնագրերի կնքելու արդյունքում ԲԷՑ-ը զրկվել է 2007թ.-ից մինչև 31.03.2019թ. գազատարն արդյունավետ տնօրինելու հնարավորությունից, գազատարն օգտագործվել է «Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ-ի կողմից նման կոմունիկացիայի շահագործման հնարավորության համար անհամեմատ ցածր վարձավճարով: Միաժամանակ

գազատարի հաշվեկշռային արժեքն այդ ժամանակահատվածում կնվազի (նվազել է), որը համեմատաբար ավելի ցածր գնի ելակետային հիմք է հանդիսանում, քան նախնական պայմանագիրը կնքելու ժամանակ:

- Գազատարի վարձակալության ժամկետը սահմանված է մինչև ԲԷՑ-ի և «Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ-ի («Հայոռուգազարդ» ՓԲԸ) միջև կնքված՝ Իրան-Հայաստան գազատարի առաջին հատվածի (գազատարի Մեղրի-Քաջարան 40 կիլոմետրանոց հատվածի) վերոհիշյալ առուվաճառքի պայմանագիր կնքելը: Նկատի առնելով այն հանգամանքը, որ նշված պայմանագիր կնքելու պարտավորության վերաբերյալ առուվաճառքի նախնական պայմանագիրը վերը նշված հիմքով դադարել է, հետևաբար գազատարի վարձակալության պայմանագրով պայմանագրի ժամկետի վերաբերյալ դրույթն անվավեր է:

«Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ-ն գազատարի ձեռք բերման նախնական պայմանագրի համաձայն վճարված 9 մլրդ ՀՀ դրամի չափով գումարը ներառել է ԲԷՑ-ի կողմից իրացվող գազի սակագնի բաղկացուցիչներում, նախատեսելով նշված գումարի ներդրումից 10%-ի չափով տարեկան շահույթ

- Գազատարը ենթակա է եղել շահագործման 26.05.2016թ. տրված թիվ 3 շահագործման թույլտվության (ավարտված շինարարության շահագործման փաստագրման ակտ) տրամադրման պահից: «Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ-ն գազատարի ձեռք բերման նախնական պայմանագրի համաձայն վճարված 9 մլրդ ՀՀ դրամի չափով գումարը ներառել է ԲԷՑ-ի կողմից իրացվող գազի սակագնի բաղկացուցիչներում, նախատեսելով նշված գումարի ներդրումից 10%-ի չափով տարեկան

շահույթ: Համեմատելով նշված գումարի ներդրման արդյունքում ստացված տարեկան շահույթի 900 մլն ՀՀ դրամի չափով գումարը գազատարի տարեկան վարձավճարի գումարի հետ (49,680,000.0 ՀՀ դրամ), ակնհայտ է որ գազատարի վարձավճարը տնտեսական առումով համարժեք չէ:

- Համաձայն ԲԷՑ-ի տրամադրած հաշվապահական հաշվառման տվյալների գազատարի ամորտիզացիոն մասհանումները կազմում են ամսական

Գազատարի ամորտիզացիոն մասհանումները կազմում են ամսական 42,546.0 հազ. դրամ: Գրավոր հարցմանը՝ թե ինչ չափանիշներով է որոշվել գազատարի ամսական վարձավճարի չափը 4,140.0 հազ. դրամ՝ ԲԷՑ-ի կողմից հիմնավոր պարզաբանում չներկայացվեց

42,546.0 հազ. դրամ: Գրավոր հարցմանը՝ թե ինչ չափանիշներով է որոշվել գազատարի ամսական վարձավճարի չափը 4,140.0 հազ. դրամ՝ ԲԷՑ-ի կողմից հիմնավոր պարզաբանում չներկայացվեց:

- Միաժամանակ պետք է նշել, որ Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 31.05.2016 թվականի N 137 Ա որոշմամբ ՀՀ-ում գազի տեղափոխում իրականացնող